ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu ve složení: JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Vladimír Veselý, JUDr. Jindřich Psutka, JUDr. Gabriela Vilímková, Mgr. Martina Douchová a Mgr. Zuzana Komínková, projednal návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudních exekutorů ze dne 17. 5. 2012, podaný **ministrem spravedlnosti** proti soudnímu exekutorovi: **JUDr. M. U.,** Exekutorský úřad Praha 9, se sídlem Bryksova 763/46, Praha 9, zast. Mgr. Janem Válkem, advokátem se sídlem Petrská 1136/12, Praha 1, a rozhodl

takto:

I. Podle § 116 odst. 2 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) kárně obviněný

soudní exekutor JUDr. M. U.,
Exekutorský úřad Praha 9, se sídlem Bryksova 763/46, Praha 9

je vinen

1) tím, že jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce sp. zn. 098 Ex 874/03 zanedbal svoji povinnost stanovenou v ust. § 13 exekučního řádu:
- umožnil-li provedení dražby dne 3. 11. 2011, a to přesto, že nebylo rozhodnuto o návrhu oprávněného na zastavení exekuce ze dne 31. 10. 2011,
- umožnil-li vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce, a to pod stejným číslem jednacím dne 1. 11. 2011 a následně 2. 11. 2011 s rozdílným vyčíslením nároku,

tedy

svým jednáním opakovaně porušil při výkonu činnosti své povinnosti, stanovené právním předpisem, konkr. ust. § 13 exekučního řádu,

čímž se dopustil

kárného provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

II. Za toto kárné provinění uložil kárný senát podle § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu

pokutu ve výši 25.000 Kč

Tato pokuta je splatná ve lhůtě do 30-ti dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, var. symbol: 15082012.

Odůvodnění:

Kárný návrh podal kárný žalobce u Nejvyššího správního soudu, jakožto kárného soudu ve smyslu ust. § 3 zák. č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů dne 23. 5. 2012, a to na základě podnětu stěžovatele ze dne 19. 12. 2011. Kárný návrh byl podán ve lhůtě dle § 117 odst. 3 exekučního řádu a je projednatelný.

I. Návrh kárného žalobce a jeho odůvodnění:

Kárný žalobce v návrhu vymezil skutky, pro které kárně obviněného shledává vinným následovně:

1) soudní exekutor pověřený provedením exekuce sp. zn. 098 Ex 874/03 vydal dne 3. 10. 2011 usnesení o dražebním jednání č. j. 098 Ex 874/03-103, kterým nařídil dražbu nemovitostí povinného na den 3. 11. 2011, a dražbu nemovitostí uvedený den provedl, resp. provedením dražby pověřil svého exekutorského kandidáta Mgr. J. Z., který tuto dražbu dne 3. 11. 2011 uskutečnil, a to i přesto že oprávněná podala před konáním dražby návrh na zastavení exekuce ze dne 25. 10. 2011, v němž prohlásila, že vymáhaná pohledávka zanikla, dále přestože dne 1. 11. 2011 obdržel od povinného návrh na odklad exekuce do doby než bude rozhodnuto o návrhu oprávněné na zastavení exekuce a přestože dne 1. 11. 2011 nastaly účinky spojené s podaným návrhem na zahájení insolvenčního řízení; dražba se konala navíc pouze pro vymožení nepravomocně určených nákladů exekuce,

2) soudní exekutor pověřený provedením exekuce sp. zn. 098 Ex 874/03 vydal dne 1. 11. 2011 příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 098 Ex 874/03-112, v němž vyčíslil svoji odměnu z celkově vymáhané částky 6.165.178, 08 Kč ve výši 919.824,- Kč, ačkoli mu bylo zřejmé, že tuto částku nebude moci s ohledem na návrh oprávněného na zastavení exekuce,

v němž upozorňoval na zánik vymáhané pohledávky, již vymoci. Odměnu tedy stanovil v rozporu s vyhláškou č. 330/2001 Sb., zároveň dne 2. 11. 2011 vydal pod stejným číslem jednacím příkaz k úhradě nákladů exekuce, v němž vyčíslil svoji odměnu z celkově vymáhané částky ve výši 920.376 Kč, přičemž příkaz ze dne 1. 11. 2011 zaslal povinnému a příkaz ze dne 2. 11. 2011 zaslal exekučnímu soudu k rozhodnutí o námitkách povinného, navíc ani jeden z příkazů k úhradě nákladů exekuce dostatečně neodůvodnil.

Kárný žalobce v odůvodnění návrhu konstatuje, že usnesením Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 7. 8. 2003, č. j. 53 Nc 513/2003-5 byla nařízena exekuce na návrh oprávněné AŽD Praha s.r.o. proti povinnému pro vymožení pohledávky ve výši 3.500.000 Kč s 6 % úrokem do 20. 10. 1999 do zaplacení, jakož i pro náklady předcházejícího řízení ve výši 1.540.000 Kč a 84.600 Kč a pro náklady exekuce, které budou v proběhu řízení stanoveny.

Dne 8. 9. 2003 vydal kárně obviněný soudní exekutor exekuční příkaz č. j. 098 Ex 874/03-16, kterým rozhodl o provedení exekuce prodejem nemovitostí povinného; usnesením č. j. 098 Ex 874/03-78, ze dne 22. 7. 2007 ustanovil soudní exekutor znalce k ocenění nemovitostí povinného.

Dne 20. 8. 2007 vydal kárně obviněný soudní exekutor usnesení o ceně č. j. 098 Ex 874/03-81, v němž určil cenu nemovitostí na 1.250.000 Kč, 127.000 Kč a 19.600 Kč. Proti usnesení podal povinný odvolání, na základě kterého Krajský soud v Ostravě usnesení soudního exekutora o ceně po formální stránce ve výrokové části změnil, cena přitom zůstala nezměněna; usnesení nabylo právní moci dne 28. 2. 2011.

Krajský soud v Ostravě dne 10. 3. 2008 rozhodl usnesením č. j. 10 Co 1307/2007-184 o vstupu nového oprávněného do řízení – společnosti TASMAN CORPORATION. Dne 15. 4. 2011 vydal kárně obviněný soudní exekutor usnesení č. j. 098 Ex 874/03-087, kterým nařídil dražbu nemovitostí povinného na den 25. 5. 2011. Proti tomuto usnesení podal povinný odvolání a zároveň oprávněná podala návrh na odklad exekuce s tím, že existují pochybnosti o existenci pohledávky a ohledně této pohledávky má probíhat soudní řízení pod sp. zn. 46 C 269/2010. Z tohoto důvodu žádala oprávněná o odklad provedení exekuce do pravomocného ukončení tohoto řízení. Kárně obviněný soudní exekutor postoupil návrh oprávněné na odklad exekuce exekučnímu soudu.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. 56 Co 181/2011 ze dne 27. 7. 2011 byla dražební vyhláška potvrzena. Dne 3. 10. 2011 vydal kárně obviněný soudní exekutor usnesení č. j. 098 Ex 874/03-103, kterým odročené dražební jednání nařídil na den 3. 11. 2011, učinil tak přesto, že dosud nebylo rozhodnuto o návrhu oprávněné na odklad exekuce, přitom soudní exekutor nebyl oprávněn do doby rozhodnutí o návrhu oprávněn činit žádné úkony směřující k provedení exekuce.

Návrhem ze dne 25. 10. 2011 se oprávněná domáhala zastavení exekuce z důvodu, že postupitel (původní oprávněný) zatajil, že vymáhaná pohledávka zanikla započtením. Návrhem ze dne 31. 10. 2011 žádal povinný o odklad provedení exekuce do doby rozhodnutí o návrhu oprávněné na zastavení exekuce s tím, že lze očekávat, že exekuce bude zastavena. Zároveň dne 11. 11. 2011 nastaly právní účinky spojené se zahájením

insolvenčního řízení vůči povinnému ved. pod sp. zn. KSOS 25 INS 19963/2011 u KS v Ostravě.

Dne 1. 11. 2011 vydal kárně obviněný soudní exekutor příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 098 Ex 874/03-112, v němž určil svoji odměnu ve výši 919.824 Kč a další náklad exekuce ve výši 31.724,40 Kč.

Dne 2. 11. 2011 vydal soudní exekutor usnesení, kterým odročil dražební jednání nařízené na den 3. 11. 2011 na 10:30, 11:00 a 11:30 hod, a to na stejný den pouze jiné hodiny (14:10, 13:50 a 13:30), v odůvodnění uvedl, že k tomu došlo z blíže nespecifikovaných technických důvodů. Téhož dne vydal soudní exekutor usnesení č. j. 098 Ex 874/03-115, kterým nevyhověl návrhu oprávněné na odklad s tím, že tento považuje za zřejmé bránění práva, proto se pokračuje v provádění exekuce; uvedené rozhodnutí odůvodnil tím, že osoba jednající za oprávněnou a povinný jsou spřízněné osoby a mají mnoho společných obchodních aktivit. Faktický výkon postoupení vymáhané pohledávky, k němuž v průběhu řízení došlo, je dle odůvodnění exekutora zakrýváním skutečného úmyslu pohledávku zaplatit a nadále nevymáhat. Soudní exekutor přihlížel k tomu, že původní oprávněný uzavřel se soudním exekutorem smlouvu, do které vstoupil nový oprávněný a ten se údajně zavázal, že uhradí náklady exekuce ve výši plných hotových nákladů a zároveň 70 % z tarifní hodnoty odměny k datu návrhu na zastavení. Důvodem uzavření takové smlouvy je obcházení exekutora podáním návrhu na zastavení po domluvě oprávněného s povinným. Soudní exekutor vyhodnotil celkový průběh řízení s tím, že povinný využil všech dostupných procesních prostředků nikoli za účelem ochrany práva, ale za zřejmým účelem zdržování řízení.

Téhož dne, tj. 2. 11. 2011 vydal soudní exekutor usnesení č. j. 098 Ex 874/03-116, kterým rozhodl, že dražba nemovitostí se koná i přes podaný insolvenční návrh; rozhodnutí odůvodnil tím, že návrh podala společnost, v níž postihl soudní exekutor obchodní podíl povinného, který byl jediným společníkem společnosti. Následně došlo k převodu obchodního podílu; soudní exekutor dospěl k závěru, že povinný nemohl nikdy převést svůj obchodní podíl, nový společník nemohl svolat valnou hromadu a jmenovat nového jednatele, který pak nemohl povinnému poskytnout půjčku a následně podat návrh na insolvenci. Kárně obviněný soudní exekutor tedy dovodil, že návrh podala neoprávněná osoba a jeho cílem je pouze mařit a odložit dražbu; rovněž vznesl podezření, že by v daném případě uvedené jednání mohlo naplňovat skutkovou podstatu trestného činu a z těchto všech důvodů se rozhodl ust. § 109 insolvenčního zákona neaplikovat, protože takový postup dle jeho názoru odporuje smyslu a účelu zákona.

V návaznosti na tato rozhodnutí kárně obviněného tento pověřil svého exekutorského kandidáta Mgr. J. Z. aby provedl dražbu nemovitostí povinného; tato proběhla a došlo k vydražení nemovitosti zapsané na LV č. 260, kat. úz. Mořkov, obec Mořkov, okres Nový Jičín, a to za nejvyšší podání 114 000 Kč. Ostatní nemovitosti povinného vydraženy nebyly. Usnesením ze dne 3. 11. 2011, č. j. 098 Ex 874/03-122 udělil exekutorský kandidát příklep společnosti FOKR Czech s.r.o. Usnesením Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 5. 1. 2012, č. j. 53 Nc 513/2003-339, byla exekuce na majetek povinného zastavena, návrh oprávněné na odklad exekuce ze dne 2. 5. 2011 a návrh na změnu exekutora ze dne 1. 11. 2011 byl zamítnut, návrh povinného na odklad exekuce ze

dne 2. 5. 2011 a návrh na změnu exekutora ze dne 1. 11. 2011 byl zamítnut, návrh povinného na odklad exekuce ze dne 31. 10. 2011 byl zamítnut a žádnému účastníkovi nebyla přiznána náhrada nákladů řízení. Soudnímu exekutorovi byla přiznána náhrada nákladů vůči povinnému s tím, že o její výši bude rozhodnuto v rámci rozhodnutí soudu o námitkách povinného proti příkazu k úhradě nákladů exekuce.

Kárně obviněný soudní exekutor se dle názoru kárného žalobce dopustil závažného, a to úmyslného pochybení tím, že realizoval dražbu nemovitostí povinného, přestože takovému úkonu bránily zásadní skutečnosti a kárně obviněný nebyl oprávněn činit úkony směřující k provedení exekuce. Pokud takové úkony činil poté, kdy dne 2. 5. 2011 obdržel návrh oprávněné na odklad exekuce, postupoval v rozporu s ust. § 54 odst. 2 exekučního řádu. Pokud kárně obviněný na návrh oprávněné, která je oprávněna dispozitivní úkon učinit, adekvátně nereagoval, zasáhl do jejího práva na spravedlivý proces; je legitimním právem oprávněné kdykoli v průběhu řízení rozhodnout, zda bude svoji pohledávku vymáhat či nikoli. Kárně obviněný tak byl evidentně veden pouze vlastním hmotným zájmem nadále pokračovat ve vedení exekuce, a to v rozporu s vůlí účastníků řízení. Za situace, kdy z podání oprávněné vyplynulo, že pohledávka zcela zanikla, je zřejmé, že soudní exekutor již nemůže vymoci žádnou částku a exekuce může být vedena pouze pro náklady exekuce. Před jejich vymáháním je povinen soudní exekutor tyto určit v příkazu k úhradě exekuce, který je povinen zaslat účastníkům a náklady lze v exekuci vymáhat až po právní moci příkazu k úhradě nákladů; v daném případě dražba proběhla pro vymožení nákladů, které nebyly pravomocně určeny.

Kárný žalobce má rovněž za to, že soudnímu exekutorovi v řízení nepřísluší rozhodovat o tom, zda je insolvenční návrh podán oprávněnou osobou, či nikoli. Takové rozhodnutí přísluší výhradně příslušnému soudu. Soudní exekutor je dle názoru kárného žalobce povinen respektovat ust. § 109 insolvenčního zákona. Podle ust. § 46 odst. 6 exekučního řádu, je-li exekuční řízení podle zvláštního právního předpisu přerušeno nebo zvláštní právní předpis stanoví, že exekuci nelze provést, exekutor nečiní žádné úkony směřující k provedení exekuce, pokud zákon nestanoví jinak.

Kárný žalobce k uvedenému podotýká, že kárně obviněný zcela pominul a nezabýval se ostatními návrhy účastníků řízení, z nichž bylo zřejmé, že mají zájem na zastavení exekuce, zejména zcela ignoroval návrh oprávněné, z něhož se podávala informace o tom, že vymáhaná pohledávka zanikla.

Kárný žalobce má za to, že kárně obviněný se závažného pochybení dopustil zcela úmyslně, zcela nepřijatelným způsobem přitom interpretoval právní normy, a to pouze s cílem vymoci svoji odměnu ve výši, která neměla oporu v právním předpise (viz dále).

Kárný žalobce dále konstatuje, že kárně obviněný vydal dne 1. 11. 2011 příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 098 Ex 874/03-112, v němž určil svoji odměnu ve výši 919.824 Kč. V odůvodnění příkazu, který povinnému zaslal, pouze uvedl, že tato výše je stanovena v souladu s vyhl. č. 330/2001 Sb., a to tak, že byla stanovena jako součet odměny exekutora, hotových výdajů a příslušné daně. Dne 2. 11. 2011 vydal kárně obviněný soudní exekutor pod stejným číslem jednacím další příkaz k úhradě nákladů exekuce, v němž určil

svoji odměnu ve výši 920.376 Kč, s totožným odůvodněním; tento příkaz zaslal společně s námitkami povinného exekučnímu soudu.

Kárný žalobce má za to, že odměna exekutora nebyla určena v souladu s ust. § 6 vyhl. č. 330/2001 Sb. (dále „exekuční tarif"). Podle § 5 odst. 1 exekučního tarifu je základem pro výpočet pro určení odměny za provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky výše exekutorem vymoženého plnění. Věta druhá, cit odstavce, podle kterého se za vymožené plnění považovalo každé plnění, které bylo učiněno poté, co soud vydal rozhodnutí dle § 44 odst. 2 exekučního řádu, byla nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/06 – č. 94/2001 Sb. zrušena; odměna exekutora se tak musí odvíjet od částky, kterou soudní exekutor skutečně vymohl svojí činností. Je zjevné, byť příkazy postrádají odůvodnění, že kárně obviněný si svoji odměnu vypočítal z vymáhaného, nikoli vymoženého plnění, když částky 919.824 Kč a 920.376 Kč jsou skutečně vypočteny dle ust. § 6 exekučního tarifu (15 % z vymáhané částky 3.000.000 Kč a 10 % z částky 3.169.720 Kč nebo 3.165.178,08 Kč), a to přesto, že kárně obviněný tuto částku nejenže nevymohl, ale s ohledem na zánik vymáhané pohledávky, dle sdělení oprávněné ani vymoct nemohl. Pokud by kárně obviněný určil svoji odměnu v souladu s platnými právními předpisy, činila by tato s ohledem na částečně vymožené plnění ve výši 250.791, 83 Kč částku 45.144 Kč.

Kárný žalobce dodává, že proti příkazu k úhradě nákladů podal povinný námitky, o nichž bylo rozhodnuto usnesením Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 13. 2. 2012, č. j. 53 Nc 513/2003-363 tak, že příkaz k úhradě nákladů byl změněn a odměna soudního exekutora byla stanovena částkou 70.324,56 Kč namísto původní částky 919.824 Kč. Za základ pro výpočet odměny přitom soud vzal součet vymožených částek, tj. 250.791 Kč a dále též zahrnul částku 140.000 Kč, která představovala nejvyšší podání učiněné při dražbě nemovitostí, ačkoli toto nebylo ještě doplaceno. Jakkoli kárnému žalobci nepřísluší hodnotit a zasahovat do nezávislé rozhodovací pravomoci soudů, s výše uvedeným výpočtem nesouhlasí a má za to, že soudní exekutor měl právo na odměnu vypočtenou pouze z částky 250.791 Kč, tedy ve výši 45.144 Kč.

Kárný žalobce navrhuje, aby kárně obviněný soudní exekutor byl shledán vinným ze spáchání výše uvedených skutků a aby mu bylo uloženo kárné opatření dle § 116 odst. 2 písm. c) exekučního řádu – pokuta ve výši 1.000.000 Kč, a to především s ohledem na výši částky, o kterou se kárně obviněný pokusil obohatit a s přihlédnutím k opakovanému porušování právních předpisů ze strany kárně obviněného, které mu bylo v několika případech již vytknuto, a za které bylo již uloženo rovněž kárné opatření – napomenutí (viz rozhodnutí NSS č. j. 13 Kse 24/2009 - 58, ze dne 10. 1. 2012).

II. Vyjádření kárně obviněného k návrhu kárného žalobce

Kárně obviněný soudní exekutor zaslal kárnému soudu písemné vyjádření ke kárnému návrhu dne 3. 7. 2012.

Kárně obviněný předně poukazuje na skutečnost, že to, co klade kárný žalobce za vinu jemu, klade za vinu rovněž exekutorskému kandidátovi, na něhož byla rovněž podána

kárná žaloba. Podle názoru kárně obviněného tato skutečnost brání tomu, aby o téže věci probíhalo jiné kárné řízení, jinak by byla porušena zásada ne bis in idem.

K otázce posouzení odpovědnosti soudního exekutora konstatuje, že v rámci své agendy kárně obviněný přiděluje případy odborně způsobilým osobám, které jsou samostatně odpovědné podle kárného řádu. Pokud tedy přidělil ke zpracování a rozhodnutí věci svému kandidátovi Mgr. J. Z., přijal relevantní opatření k zajištění řádného právního posouzení věci; skutečnosti, které jsou tedy vytýkány kandidátovi, nemohou zakládat kárnou odpovědnost soudního exekutora, naopak zde nastupuje kárná odpovědnost exekutorského kandidáta. Kárně obviněný poukazuje na to, že sám kárný žalobce neví, které skutky má komu přičítat, dokonce se to ani nepokoušel zjišťovat; kárná žaloba na kárně obviněného soudního exekutora je v podstatných bodech shodná s kárnou žalobou na exekutorského kandidáta.

Kárně obviněný v dalším vyjadřuje pochybnosti o souladu procesního předpisu (aniž uvádí kterého – pozn. soudu) s mezinárodními předpisy, upozorňuje na rozsudek Evropského soudu ze dne 8. 6. 1976, Engel a ostatní proti Nizozemí č. 5100/71, 5101/71,5102/72 a 5354/72 a 5370/72, podle něhož se při hodnocení, zda jde o trestní obvinění, přihlíží ke třem kritériím, která nemusejí být splněna kumulativně; poukazuje na kritérium povahy a závažnosti hrozící sankce, jakož i na neopominutelný atribut spravedlivého procesu v trestních věcech, a to právo na odvolání; kárně obviněný se domnívá, že jednoinstanční řízení je v rozporu s ústavně právními předpisy a jedná se o porušení základních práv účastníka, neboť maximální hrozící sankce je citelným trestem, kárné řízení tak má znaky řízení trestního.

K samotnému obsahu kárné žaloby kárně obviněný konstatuje, že kárný žalobce nepřípustným způsobem prostřednictvím kárné žaloby a prostřednictvím vlastní interpretace právních předpisů zasahuje do rozhodovací pravomoci soudního exekutora. Předmětem kárné žaloby není porušení zákona, ale to, že kárný žalobce nesouhlasí s procesními rozhodnutími exekutorského kandidáta kárně obviněného a jejich obsahem. Nenapadá jejich nezákonnost, ale tvrdí, že mělo být rozhodnuto jinak. K přezkumu rozhodnutí soudního exekutora, co se jejich správnosti týče, slouží institut opravných prostředků, nikoli mocenské vnucování právního názoru kárného žalobce. Kárnou žalobou nemohou být proto napadána rozhodnutí, která lze napadat přípustnými zákonnými opravnými prostředky.

Kárně obviněný tvrdí, že věcné okolnosti mají hlubší základ, který kárný žalobce nezkoumal, pouze převzal rétoriku stěžovatele, aniž by zjišťoval, že se nezakládá na pravdě a ze strany oprávněného jde o jednání mající znaky kriminálního jednání. Kárný žalobce, dle názoru kárně obviněného, přehlédl, že oprávněný není věcně aktivně legitimován podat návrh na odklad exekuce; pokud takové podání učiní, jde o pouhý podnět, který nemá účinky návrhu. K tomu kárně obviněný odkazuje na judikát R 14/1987 – KS v Ústí nad Labem sp. zn. 12 Co 367/85 (viz Drápal, Bureš a kol, Velké komentáře Občanský soudní řád II, str. 2215). Kárný žalobce se tedy mýlí, pokud tvrdí, že kárně obviněný nevyhověl návrhu oprávněného na odklad. Kárně obviněný jej vzal na vědomí, avšak s ohledem na nedostatek aktivní legitimace oprávněného takový návrh podat.

Pokud účastník řízení nemá aktivní legitimaci, stěží může jeho podání vyvolat jakékoli právní účinky, včetně překážky konání dražby. Kárný žalobce tak zaměňuje návrhy oprávněného a povinného a způsoby jejich řešení. To, že exekuční soud návrh oprávněného místo odmítnutí zamítl, nemá na věc žádný vliv, exekutor není v této části řízení účastníkem a není oprávněn na chyby soudu poukazovat.

Pokud soudní exekutor rozhodne, že k podání nepřihlíží, neboť se jedná o zcela svévolné a bezúspěšné uplatňování práva, jedná se o rozhodnutí v intencích § 54 odst. 2 exekučního řádu, které nepřísluší ministerstvu přezkoumávat. Kárně obviněný poukazuje na skutečnost, že návrh na odklad exekuce podaný krátce před dražbou osobou propojenou s povinným nemůže mít zpravidla jiný účel, než držbu mařit, když povinný měl na podání insolvenčního návrhu předtím 8 let a sám takový návrh nepodal, ačkoli je to v případě jeho úpadu jeho zákonnou povinností.

Kárně obviněný konstatuje, že výklad kárného žalobce, co se týče důsledků insolvence v předmětné věci, je zcela mylný; dle kárně obviněného je při nedostatku právní úpravy nutno použít analogicky nejpodobnější právní úpravu – odkazuje přitom na úpravu ohledně odkladu dražby nemovitostí při podané vylučovací žalobě. Kárně obviněný zde odkazuje na Komentář k o. s. ř. (viz výše, str. 2522 bod 1 druhý odstavec in fine), v němž se uvádí: *„při podané vylučovací žalobě ... nemůže pokračovat v dražebním jednání....uvedené však platí jen tehdy, může-li vůbec na základě podané žaloby dojít k vyloučení nemovitostí z výkonu rozhodnutí. Je-li žaloba zjevně nedůvodná (např. byla podána osobou, která není věcně legitimována), soud pokračuje v dražebním jednání.“* Rovněž tak podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1560/07.... *„obecný soud není vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona...“* Kárně obviněný podotýká, že uvedený názor Ústavní soud rovněž potvrdil např. v nálezu sp. zn. I. ÚS 860/08 ze dne 8. 10. 2008. Z judikatury Ústavního soudu dle názoru kárně obviněného jednoznačně vyplývá, že soudní exekutor nejenže může, ale naopak musí zkoumat, zda je úkon, který by vedl k odkladu exekuce prodejem nemovitosti způsobilým úkonem vést k následkům, ke kterým je určen. Pokud tedy byl podán insolvenční návrh neoprávněnou osobou a obsahuje takové vady, které zcela zřejmě vedou k odmítnutí návrhu, musí k tomu soudní exekutor přihlížet z úřední povinnosti (stejně jako k vylučovací žalobě). Dle kárně obviněného právě nezkoumání takových skutečností může vést k maření exekuce a k neopodstatněným průtahům v řízení. Cílem insolvenčního řízení je v první fázi majetek povinného transparentně zpeněžit, pokud tedy dojde ke zpeněžení dražbu vadným vyhodnocením návrhu, je stejně naplněn cíl první fáze insolvenčního řízení; jen exekutor by v takovém případě nemohl uplatnit odměnu z prodeje, prodej je díky tomu výrazně levnější. Dle názoru kárně obviněného tak dojde ke splnění cílů obou, tedy o. s. ř. i insolvenčního zákona a nemůže dojít ke škodě. Na podporu odůvodnění svého rozhodnutí odkazuje kárně obviněný na vypracovaný graf převodů společnosti, ze kterého je zřejmé, že povinný se pokoušel prodat svůj podíl ve Focus metal s.r.o. poté, co byl v exekuci postižen a nastaly účinky speciálního inhibitoria, jde tedy o absolutně neplatný převod; nový společník pak nemohl platně jmenovat nového jednatele.

Pokud se jedná o výtku kárného žalobce, že dražba byla konána přesto, že nebyl příkaz k úhradě nákladů pravomocný, odkazuje kárně obviněný na aktuální judikaturu – viz rozhodnutí NS sp. zn. 20 Cdo 108/2010, ze dne 15. 8. 2011, kde se hovoří o vyčíslení

(viz § 46 odst. 5 ex. řádu), což je pojem odlišný od určení (viz § 88 ex. řádu) a naprosto odlišný od pravomocného určení.

Kárný žalobce se dle názoru kárně obviněného snaží podsouvat významu daného rozhodnutí jiný rozměr; pokud podle uvedeného judikátu za použití metody *a maiori ad minus* stačí vyčíslení, spočítání nákladů exekuce, exekutor je určí, tedy o nich rozhodne, postrádá smysl argument o tom, že je třeba náklady určit pravomocně. V této souvislosti odkazuje kárně obviněný rovněž např. na rozsudek KS v Hradci Králové čj. 20 Co 228/2010-168, ze dne 13. 5. 2010, v němž se konstatuje mimo jiné, že pokud soudní exekutor draží, příkaz k úhradě nákladů exekuce vůbec nevydává, protože rozhoduje o nákladech exekuce až v rozvrhovém usnesení.

Kárně obviněný poukazuje na to, že kárný žalobce vůbec nebral v potaz, že kárně obviněný vede ve věci předmětné pohledávky dva spisy, jeden pod sp. zn. 098 Ex 409/03 na ing. T.K. a druhý pod sp. zn. 098 Ex 874/03 na povinného ing. J.F.; tyto spisy jsou úzce provázány, jakož i majetkové a osobní aktivity obou jmenovaných (na dražbě se účastnili oba společně). Kárný žalobce byl na existující nestandardní propojení při prováděném dohledu upozorňován, tuto skutečnost však nebral v potaz; jeho další postup v řízení je dle názoru kárně obviněného determinován (ne)znalostí obou spisů. V dalším kárně obviněný podrobně vylíčil skutkový stav stran vzniku předmětné vymáhané pohledávky, která výše uvedeným povinným vznikla vůči (původnímu) oprávněnému AŽD Praha s.r.o., okolnosti provázející její údajné započtení vůči škodě, která měla údajně vzniknout nedodržením smlouvy a podrobný průběh dalšího řízení, vč. trestních aspektů jednání obou povinných. K uvedenému tvrzení připojil graf znázorňující vzájemné vazby a propojení obou povinných a dalších osob.

K výši vymoženého plnění v návaznosti na výši stanovené odměny kárně obviněný konstatuje, že kárný žalobce vůbec nezjišťoval faktickou výši vymoženého plnění ani nezkoumal, co vlastně vymoženým plněním je. Dle kárně obviněného nelze za vymožené plnění považovat pouze to, co „proteče“ přes exekutora, když určité způsoby exekuce tento proces přímo vylučují (viz např. postižení jiné pohledávky a neplacení poddlužníkem). Rovněž zákon je koncipován tak, že přímé plnění oprávněnému by mělo být naopak upřednostněno, protože urychluje ochranu práv oprávněného o povinného. Kárně obviněný má za to, že přijatým plněním je jakékoliv plnění, které je poskytnuto oprávněnému z pohledávky za účelem snížení vymáhané částky a odstranění následků exekuce. Kárně obviněný konstatuje, že postihl majetkové podíly ve společnostech (Focus metal), kde povinný byl jediným společníkem; společnosti vymáhají pohledávky v řádech stovek milionů, vlastní též nemovitosti, tím vznikl oprávněnému nárok na vypořádací zůstatek. Laxnost prvního oprávněného a provázanost druhého oprávněného tak nemění nic na tom, že společnosti povinných měly dávno ukončit činnost a jít do likvidace a vyplatit pohledávku v exekuci. Nenaplněním této povinnosti a převáděním podílů po účinku speciálního inhibitoria se dopouštění trestné činnosti.

Kárně obviněný uzavírá, že exekuční soud při svém přezkumu se ve všech případech vypořádal s věcí v souladu s názorem kárně obviněného, případně je věc ještě před vyřízením. Soud v řízení sp. zn. 53 Nc 513/2003 konstatuje, že *„soud má za to, že i úkony soudního exekutora vedoucí k řádnému vydražení nemovitosti na straně povinného a*

k získání částky 140 000 Kč byly úkony, které byly řádnými úkony v rámci tohoto exekučního řízení a nelze v této části soudnímu exekutorovi ničeho vyčítat a lze předpokládat, že pokud chce vydražitel získat vydražené nemovitosti do svého vlastnictví, musí předmětnou částku řádně doplatit..." Také soudu na jeho výzvy prokázal soudní exekutor veškeré své náklady, a to plně v souladu s ust. § 13 odst. 1 vyhl. č. 330/2001 Sb.; tentýž soud pod č. j. 53 Nc 513/2003-339 konstatuje, že povinný má platit exekutorovi část nákladů coby již vymožené plnění (o kterém rozhodne v rámci PUNE) a část v rámci řízení o zastavení, o kterém rozhodne v budoucnu. Stanovit výši vymoženého plnění je tak složité, že ani soud nemohl jednoznačně stanovit, že by soudní exekutor neměl pravdu. Navíc, pokud by v části nebyla odměna přiznána, přichází na řadu smluvní zajištění před zastavením v 70 % vymáhaného plnění. Tuto dohodu kárný žalobce hodnotí tak, že z ní nevyplývá, s kým je uzavřena, když ji soudní exekutor nepředložil; je však povinností žalobce důkazy zajistit.

Kárně obviněný je přesvědčen, že postupoval v řízení s ohledem na zákonnou úpravu, přihlížel k aktuální judikatuře a obecným procesním zásadám. Necítí se být vázán právním názorem kárného žalobce, naopak se domnívá, že tento výrazně překračuje své pravomoci, pokud podává kárnou žalobu za odlišný právní názor. Není rovněž zřejmé, z jaké částky kárný žalobce vychází při posouzení výše škody (údajný pokus obohacení). Aktuální stav je takový, že soud nezamítl kárně obviněnému ani korunu z částky, kterou vyčíslil; stále probíhají soudní spory cca o 850.000 Kč, u kterých je 20 % DPH a co do 70 % smluvní zajištění, že v případě velmi hypotetické prohry, platí oprávněný exekutorovi. Naopak soudní exekutor toto smluvní zajištění preferoval a oprávněného urgoval, že pokud chce exekuci zastavit, má tuto quasismluvní odměnu uhradit.

S ohledem na uvedené navrhuje kárně obviněný zproštění kárné žaloby v plném rozsahu.

III. Posouzení věci kárným soudem

Při ústním jednání kárný žalobce setrval na podaném návrhu, stran navrhovaného kárného opatření původní návrh změnil tak, navrhuje uložení kárného opatření ve formě pokuty dle uvážení kárného senátu.

Kárně obviněný odkázal na své písemné vyjádření, dále poukázal na to, že je třeba hodnotit všechna učiněná podání oprávněné i povinného ve všech souvislostech; nová oprávněná byla propojena s povinným a v podstatě ze všech úkonů byla zcela zjevná účelovost, která měla vytvořit jakési alibi povinnému pro to, aby exekuce stále byla vedena, ale nebyla jakkoliv prováděna. Byly to obstrukční kroky a navíc účelem těchto úkonů bylo zpochybnění vlastní vymáhané pohledávky tak, aby mohl být následně zjevně uplatněn regres proti původnímu oprávněnému. Všechny tyto kroky směřovaly k tomu, že povinný ve spolupráci s oprávněnou začaly zpochybňovat vymáhanou pohledávku. Poukázal rovněž na to, že insolvenční návrh na osobu povinného podala společnost, která byla ovládána povinným; povinný v ní byl krátce před tímto návrhem dokonce statutárním orgánem a jednalo se opět o zjevně domluvený postup mezi touto společností

podávající insolvenční návrh a povinným, který měl opět zajistit, aby byly konány obstrukční kroky v rámci exekučního řízení.

K samotnému vytýkanému provinění – provedení dražby - kárně obviněný poukázal na to, že kárná žaloba je postavena na tom, že soudní exekutor pověřil exekutorského kandidáta, aby provedl dražbu údajně v návaznosti na předchozí procesní úkony exekutora. V kárné žalobě však absentuje, které konkrétní procesní úkony nebo kroky měl učinit kárně obviněný soudní exekutor. Celou agendou tohoto případu byl pověřen exekutorský kandidát, který prováděl jak procesní úkony, které předcházely dražebnímu jednání, tak samotné dražební jednání; za této situace nelze soudnímu exekutorovi přičítat kárnou odpovědnost, a to navíc s ohledem i na to, že kárně postižen byl již samotný exekutorský kandidát v samostatném řízení vedeném u Exekutorské komory ČR.

Pokud se jedná o nesprávné nebo nedostatečné odůvodnění příkazu k úhradě nákladů exekuce, nemůže se jednat o kárné provinění, protože za situace, kdy je prováděna dražba nemovitosti, náklady exekuce se vyúčtovávají až v rámci rozvrhového usnesení a nepředchází tomu vydávání příkazu k úhradě nákladů exekuce, jako v případě, kdy se exekuce končí jiným způsobem.

Kárně obviněný navrhl k důkazu založit:
- rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 54 T 3/2010 – 7393, který byl vydán dne 19. 10. 2012 (kterým byli mimo jiné pan J. F. a Ing. T. K. odsouzeni k nepodmíněným víceletým trestům odnětí svobody za činnost, která spočívala v tom, že konali zdánlivě zákonné právní kroky v rámci nalézacího exekučního řízení).
- záznam zvukového záznamu ze semináře soudních exekutorů konaném dne 6. 12. 2012 v Benešově (k otázce konání dražby v případě podání insolvenčního návrhu – stanovisko nám. ministra spravedlnosti a EK ČR).

Kárný senát dříve než přistoupil k samotnému dokazování, musel se vypořádat se vznesenými námitkami kárně obviněného stran neústavnosti právní úpravy kárného řízení soudních exekutorů a porušení zásady ne bis in idem.

Tyto námitky kárný senát odmítl jako nedůvodné.

Kárný senát stran namítané protiústavnosti právní úpravy trestání ve věcech soudních exekutorů odkazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 38/09, který byl vyhlášen pod č. 269/2011 Sb. a dále zejména na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 33/09; Ústavní soud již k několika ústavním stížnostem soudních exekutorů konstatoval, že neshledal protiústavnost této právní úpravy. Kárný senát proto nepovažoval za účelné a potřebné se touto otázkou podrobněji zabývat.

K námitce porušení zásady *ne bis in idem*, kárný senát předesílá, že tato zásada je ústavně zakotvena v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, podle kterého nemůže být nikdo trestně stíhán za čin, pro který již byl pravomocně odsouzen nebo zproštěn obžaloby. Téměř identicky je tato úprava promítnuta do § 11 odst. 1 písm. f) trestního

řádu, podle kterého trestní stíhání nelze zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno proti tomu, proti němuž dřívější trestní stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo rozhodnutím soudu nebo jiného oprávněného orgánu pravomocně zastaveno, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno. Omezení dané uvedenou zásadou je však nutno vztahovat vždy k témuž pachateli a témuž skutku. V případě kárně obviněného soudního exekutora se však o takový případ nejedná, neboť kárné návrhy byly podány a řízení jsou vedena proti dvěma pachatelům, resp. obviněným (neexistuje totožnost skutku a pachatele). Jak již uvedl kárný senát např. ve svém rozhodnutí ze dne 25. 9. 2012, č. j. 15 Kse 7/2012 - 65, *„(j)akkoli by tedy např. nemusel být shledán soudní exekutor vinným ze spáchání skutku, který lze přičítat exekutorskému kandidátovi nebo koncipientovi (např. překročil-li tento rozsah zmocnění, apod.), u nichž je založena samostatná kárná odpovědnost (na rozdíl od jiných zaměstnanců, za které odpovídá soudní exekutor bezvýhradně), není ještě vyloučena kárná odpovědnost soudního exekutora z důvodu jiného, resp. pro skutek odlišné kvalifikace (např. § 13 exekučního řádu předpokládá odpovědnost za chod úřadu, kontrolu a dohled nad všemi zaměstnanci, ...). Jinými slovy samotná skutečnost, že pro určitý skutek je kárně obviněn kandidát či koncipient soudního exekutora ještě sama o sobě bez dalšího nevylučuje možnost podat kárnou žalobu i na soudního exekutora.“*

Předloženým spisem soudního exekutora 098 Ex 874/03, jehož rozhodné části byly pro účely řízení z poskytnutého CD vytištěny a jednotlivá podání byla přečtena, byla prokázána skutková tvrzení obsažená v kárném návrhu, resp. to, že skutečně byla provedena dražba nemovitostí, aniž by bylo rozhodnuto o žádosti oprávněné na zastavení exekuce, jakož i to, že byly vydány dva exekuční příkazy k úhradě nákladů různého data a obsahu. Naopak nebylo již jednoznačně prokázáno, že to byl kárně obviněný, kdo vydal předmětná rozhodnutí. Otázkou tedy je v jakém jednání, v rámci kárným žalobcem vymezených skutků, se kárně obviněný dopustil kárného provinění.

Ve věci není sporu o stavu skutkovém, sporným je právní posouzení jednotlivých úkonů kárně obviněného, které v exekučním řízení byly provedeny (bylo pokračováno v provádění exekuce přes podaný insolvenční návrh, jakož i bez vypořádání návrhů na odklad a zastavení exekuce).

Podle ust. § 54 odst. 2 exekučního řádu do vydání rozhodnutí o návrhu na odklad exekuce exekutor nečiní žádné úkony směřující k provedení exekuce, nejde-li o návrh, který je svévolným nebo zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva. Věta první se nepoužije, uplatní-li účastník v návrhu na odklad stejné okolnosti, o nichž již bylo rozhodnuto.

Při posouzení možného kárného provinění soudního exekutora, tedy konstatování, zda jednal contra legem, pokračoval-li v provádění exekuce přes podaný návrh na odklad exekuce, kárný senát vycházel z následujících úvah:

Odkladem povolení výkonu se rozumí založení takového stavu v řízení o výkon rozhodnutí, kdy soudní exekutor ve své procesní aktivitě, vycházející z principu oficiality a směřující autonomně k provedení výkonu, resp. k jeho dokončení, přechodně v provedení výkonu ustává (posečká) potud, že nečiní ty faktické úkony k vynucení

povinnosti povinného, k nimž by jinak byl povinen; úkony dosud provedené však zásadně dotčeny nejsou. Odkladem provedení výkonu rozhodnutí reaguje pozitivní právo jednak na (přechodně) mimořádné osobní, sociální nebo hospodářské poměry povinného, vzhledem k nimž by neprodlené provedení exekuce odporovalo zásadám slušnosti (§ 266 odst. 1 o. s. ř.), jednak se jím vystihuje (opět přechodná) situace, kdy z určitých důvodů panuje nejistota, zda výkon bude možné skutečně provést či dokončit, resp. kdy se jeví pravděpodobným, že bude naopak nutné výkon před jeho provedením zastavit (§ 266 odst. 2 o. s. ř.). Ve smyslu § 266 odst. 1 o. s. ř. relevantní postavení povinného musí nastat bez jeho viny, což znamená, že povinnému nelze přičítat jednání, nesoucí naopak znaky nedbalosti, neopatrnosti nebo nedůslednosti bez starosti o jeho osobní, majetkové či sociální poměry. Je na povinném, aby prokázal nejen to, že jeho postavení je kvalifikovaně nepříznivé, ale i to, že nebylo v jeho silách ani při vynaložení veškeré pečlivosti tento stav odvrátit. Jiný charakter má řízení o odklad provedení výkonu rozhodnutí podle § 266 odst. 2 o. s. ř. již proto, že odložit provedení výkonu lze i bez návrhu. Podmínkou odkladu provedení výkonu podle § 266 odst. 2 o. s. ř. je kvalifikovaně založená pravděpodobnost, že mohou nastat okolnosti předjímané ustanovením § 268 o. s. ř., v důsledku čehož lze očekávat, že výkon rozhodnutí bude zastaven [Kurka, V., Drápal, L. *Výkon rozhodnutí v soudním řízení.* Praha: Linde Praha, a. s., 2004, str. 332 a násl.].

Podle právní úpravy obsažené v § 54 odst. 2 exekučního řádu exekutor po podání návrhu na odklad exekuce do vydání rozhodnutí nečiní žádné úkony směřující k provedení exekuce. Z formulace tohoto ustanovení plyne, že soudní exekutor nesmí činit žádné takové úkony. Výjimku tvoří pouze jediná situace, a to je-li návrh svévolným nebo představuje zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Předpokladem pro další postup exekutora poté, co byl podán návrh na odklad výkonu exekuce, je posouzení takového návrhu a postavení najisto, že jde o návrh, který je svévolným nebo zřejmě bezúspěšným bráněním práva. Jenom takové posouzení návrhu na odklad výkonu exekuce umožňuje soudnímu exekutorovi návrh nerespektovat (do vydání rozhodnutí o něm) a v exekuci pokračovat. Pochybnosti soudního exekutora o tom, zda je návrh na odklad výkonu exekuce svévolným nebo zřejmě bezúspěšným či bránícím právu nezakládají možnost v exekuci pokračovat. Z formulace první věty § 54 odst. 2 exekučního řádu „nejde-li o návrh“ lze dovodit, že soudní exekutor musí být přesvědčen o takových vlastnostech návrhu, musí mít tedy pravděpodobnost hraničící téměř s jistotou, že návrh je svévolným nebo zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva.

Kárný senát nedospěl v kontextu všech skutečností podložených listinnými důkazy, které byly ze spisu soudního exekutora ověřeny, k závěru, že by postup kárně obviněného bylo možno hodnotit jako libovůli exekutora při výkonu veřejné moci. Dospěl-li kárně obviněný k závěru, že návrh na odklad exekuce je svévolným, zřejmě bezúspěšným uplatňováním nebo bráněním práva, a proto přistoupil k aplikaci ust. § 54 odst. 2 exekučního řádu, je třeba připustit, že kárně obviněný přihlížel ke všemu, co v průběhu dosavadního řízení vyšlo najevo a jeho rozhodovací důvody mají oporu ve spise.

K důkazu byly přečteny listiny z exekutorského spisu sp. zn. 098 EX 874/03, a to návrh na nařízení exekuce podaný AŽD Praha s. r. o. ze dne 25. 7. 2003, směnečný platební rozkaz vydaný Krajským soudem v Ostravě ze dne 6. 3. 2003, č. j. 2 Sm 271/2002 - 41, usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 7. 8. 2003, č. j. 53 Nc 513/2003 – 5,

exekuční příkazy ze dne 16. 2. 2004, č. j. Ex 874/03 – 35, Ex 874/03 – 36, Ex 874/03 – 37, Ex 874/03 – 38, Ex 874/03 – 56, Ex 874/03 – 57, dále konstatováno podání J. F. ze dne 25. 2. 2004, usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 6. 2004, č. j. 9 Co 751/2004 – 19, usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 12. 2005, č. j. 10 Co 1526/2005 – 74, přípis původní oprávněné AŽD Praha s. r. o. ze dne 30. 1. 2007, usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 3. 5. 2007 č. j. 53 Nc 513/2003 – 98, přípis daňového poradce Ing. I. N. ze dne 15. 10. 2007, usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 3. 5. 2007, č. j. 53 Nc 513/2003 – 99, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2010, č. j. 20 Cdo 316/2009 – 242, usnesení Exekutorského úřadu Praha 9 ze dne 15. 4. 2011, č. j. 098 EX 00874/03 – 087, návrh na odklad exekuce zaslaný JUDr. U. ze dne 2. 5. 2011, postoupení návrhu na odklad exekuce k rozhodnutí ze dne 9. 5. 2011, usnesení Exekutorského úřadu Praha 9 ze dne 9. 5. 2011, č. j. 098 EX 00874/03 – 094, usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 7. 2011, sp. zn. 56 Co 181/2011, usnesení Exekutorského úřadu Praha 9 ze dne 3. 10. 2011, č. j. 98 EX 00874/03 - 103, žaloba TASMAN CORPORATION o částku ve výši 3.808.000 Kč s úrokem z prodlení ze dne 30. 9. 2010, vyjádření původně žalované AŽD Praha s. r. o. ze dne 8. 2. 2011, návrh oprávněného na zastavení exekuce ze dne 31. 10. 2011, návrh povinného na odklad exekuce ze dne 31. 10. 2011, příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 1. 11. 2011, č. j. 098 EX 00874/03 – 112, příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 2. 11. 2011 č. j. 098 EX 00874/03 - 112 (nebyl součástí ex. spisu – předložen kárným žalobcem), usnesení Exekutorského úřadu Praha 9 ze dne 2. 11. 2011, č. j. 098 EX 00874/03 – 113, návrh povinného na odklad exekuce ze dne 31. 10. 2011, usnesení Exekutorského úřadu Praha 9 ze dne 2. 11. 2011 č. j. 098 EX 00874/03 – 115, usnesení Exekutorského úřadu Praha 9 ze dne 2. 11. 2011 č. j. 098 EX 00874/03 – 116, protokol o průběhu dražby nemovitosti ze dne 3. 11. 2011 č. j. 098 EX 00874/03 – 118.

Lze tedy konstatovat, že pokud dospěl kárně obviněný k právnímu názoru, že je zde dán stav presumovaný ust. § 54 odst. 2 exekučního řádu, měl pro takový závěr opodstatněné důvody. Obdobně lze uzavřít, i co se týče posouzení účinku insolvenčního řízení.

Kárný senát např. v rozhodnutí č. j. 15 Kse 6/2010 - 54, ze dne 19. 1. 2011 konstatoval: „*Kárnou odpovědnost exekutora nelze dovozovat ze skutečnosti, že tento zastává např. právní názor odlišný od právního názoru kárného žalobce, tím spíše, vychází-li postup exekutora z relevantní judikatury civilních soudů, v níž má právní názor exekutora oporu; jeho názor na postup v dané věci tedy nebyl zcela ojedinělým názorovým excesem ani projevem svévole, který by zcela postrádal právní rámec. Nemohla zde být proto založena kárná odpovědnost z hlediska závažnosti, ale zejména ani z hlediska dostatku subjektivní stránky, protože obviněný exekutor vycházel z předpokladu určité aplikace právní úpravy. Nelze zde proto shledat zavinění v jakékoli formě.*“ Obdobně viz např. rozhodnutí kárného senátu sp. zn. 15 Kse 12/2011, 15 Kse 1/201, etc.

Kárnému senátu nepřísluší hodnotit právní úvahy a rozhodovací důvody soudního exekutora, pokud není jeho jednání zjevným excesem. Mají-li úvahy soudního exekutora oporu v listinách, které měl v rozhodné době k dispozici a jejich hodnocení není v rozporu s pravidly logického uvažování, nelze v jednání kárně obviněného, konkr. aplikoval-li tedy

na konkrétní zjištěný skutkový stav určitou právní normu – v daném případě ust. § 54 odst. 2 exekučního řádu, spatřovat kárné provinění.

K prejudiciálnímu posouzení právního úkonu exekutorem při exekuci lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2350/2009; byť se týkal věci skutkově odlišné, lze jeho závěry vztáhnout i na věc nyní projednávanou: *„Exekutor je při provádění exekuce oprávněn prejudiciálně posoudit platnost právního úkonu, jímž povinný po nařízení exekuce převedl nemovitosti na třetí osobu, a dospěje-li k závěru, že tento právní úkon je neplatný, exekuci prodejem nemovitosti provede, i když není povinný zapsán v katastru nemovitostí jako vlastník (spoluvlastník) nemovitostí, které mají být exekucí postiženy.“*

Nad rámec uvedeného je třeba konstatovat, že soudní exekutor svoje stanovisko k návrhům na odklad exekuce vyjádřil tím, že jim nevyhověl a postoupil je soudu, konečné řešení sporné otázky tak náleželo soudu. Kárně obviněný taktéž o návrzích na odklad exekuce vždy rozhodl, rozhodnutí odůvodnil.

Co se však týče návrhu oprávněného na zastavení exekuce, je třeba konstatovat, že kárně obviněný pochybil, umožnil-li provedení dražby, aniž by o tomto návrhu bylo rozhodnuto, jak stanoví ust. § 55 exekučního řádu; minimálně tak, že exekuce je vedena dále jen pro vymožení nákladů exekuce.

Jakkoli lze tedy přisvědčit důvodům, pro které měl kárně obviněný za to, že lze postupovat v intencích ust. § 54 odst. 2 exekučního řádu, nelze již akceptovat jeho další postup umožňující realizaci dražby, za situace, kdy zde existoval návrh oprávněné na zastavení exekuce.

Vydal-li kárně obviněný usnesení o dražebním jednání dne 3. 10. 2011, kterým nařídil dražbu na den 3. 11. 2011, nelze tento úkon shledat v rozporu se zákonem, neboť tak kárně obviněný učinil v době, kdy zde nebyl návrh oprávněného na zastavení exekuce. Pochybil však poté, kdy návrh na zastavení exekuce obdržel, nerozhodl o něm a dražba byla provedena. Jakkoli v řízení nebylo prokázáno, že dražební jednání provedl osobně kárně obviněný, resp. kárný senát nečiní sporným skutečnost, že tak konal jeho exekutorský kandidát, což bylo potvrzeno mimo jiné i rozhodnutím kárné komise EK ČR ze dne 31. 8. 2012, č. j. KŽ 03/2012-81, nelze pominout, že kárně obviněný, poté co nařídil dražební jednání, zcela zanedbal dohled nad činností svých zaměstnanců, věcí se nadále nikterak nezabýval, čímž umožnil provedení dražby, aniž by byly vypořádány skutečnosti ve věci zásadní. Skutečnost, že exekutorský kandidát pověřený provedením exekuce, byl shledán vinným z kárného provinění, jehož se dopustil tím, že dražbu fakticky provedl, nic nemění na tom, že to byl kárně obviněný soudní exekutor, kdo zanedbal své povinnosti uložené mu ust. § 13 exekučního řádu. Nadto dohled a kontrolu nad činností svých zaměstnanců zanedbal i v dalším případě, a to tehdy, došlo-li k vydání dvou příkazů k úhradě nákladů, přitom každý byl vydán s jiným datem a s jiným vyčíslením.

Podle ust. § 13 exekučního řádu soudní exekutor řídí činnost exekutorského úřadu, který jeho jménem plní všechny úkoly potřebné k řádnému výkonu exekuční činnosti. Soudní exekutor je tak zodpovědný i za pochybení svých zaměstnanců. Je na každém soudním exekutorovi, aby určil způsob organizace jeho úřadu dle svého uvážení, zvolil

své zaměstnance, prověřil jejich schopnosti a dle svého úsudku je pověřil výkonem konkrétních úkonů v rámci exekuční činnosti, tj. výkonem státní moci, která byla ze zákona přenesena na jeho osobu jako soudního exekutora. Jakým způsobem své zaměstnance proškolí tak, aby jejich úkoly nebyly provedeny neodborně nebo v rozporu s právními předpisy, a jakým způsobem jejich činnost řídí, tedy i kontroluje, je rovněž na něm.

Jak již kárný senát konstatoval např. ve svém rozhodnutí č. j. 15 Kse 1/2009 - 90, *(e)xekutor vede kancelář svého úřadu tak, aby nebyla snižována důstojnost exekutorského stavu. Provádění kancelářských úkonů svěřuje pouze osobám náležitě kvalifikovaným, odpovědným a bezúhonným a soustavně na jejich činnost dohlíží. Exekutor je tedy za činnost svých zaměstnanců, kteří plní úkoly jeho jménem odpovědný; má proto i kárnou odpovědnost, jakož i odpovídá za škodu, kterou jeho zaměstnanci způsobí při výkonu exekutorské nebo další činnosti (§ 32 EŘ.).*" V intencích uvedeného neobstojí obhajoba kárně obviněného, že není při počtu tisíce písemností, které z úřadu odcházejí v lidských silách vše podepsat, vše přečíst a za všechno ručit, že to je naprosto všechno v pořádku a správně, a že tam není chyba. Skutečnost, že soudní exekutor pověří exekutorského kandidáta (byť se samostatnou odpovědností, přitom se předpokládá, že tento jedná samostatně a erudovaně) provedením určitých úkonů (v daném případě dle vyjádření kárně obviněného byl pověřen provedením celé exekuce), ještě neznamená, že soudní exekutor se již nadále věcí vůbec nezabývá, nesleduje ji a zcela bez povšimnutí ponechá podání, která v dané věci jsou učiněna a také to, zda jsou vyřízena.

Kárné provinění dle § 116 odst. 2 exekučního řádu nevyžaduje úmyslné zavinění. Toto pravidlo platí obecně v trestním právu hmotném, konkrétně je vyjádřeno v § 13 odst. 2 trestního zákoníku z roku 2009 (dříve § 3 odst. 3 trestního zákona z roku 1961), vztahuje se však výhradně k trestní odpovědnosti za trestný čin. Exekuční řád neodkazuje při úpravě kárné odpovědnosti exekutorů na jakékoliv použití hmotněprávních ustanovení trestního zákoníku, analogie je zde též z povahy věci vyloučena (teoreticky případnou nejbližší hmotněprávní úpravou by zřejmě byl zákon o přestupcích, neboť kárné provinění je bližší přestupku než trestnému činu). Ustanovení § 25 zákona č. 7/2002 Sb., aplikované v kárném řízení proti exekutorům, za použití § 121 odst. 1 exekučního řádu, odkazující na přiměřené použití trestního řádu v otázkách řízení, neposkytuje podklad pro řešení otázek hmotněprávních. Není tedy rozhodné, že kárně obviněný nebyl veden úmyslem. Zavinění je jakožto subjektivní stránka kárného provinění jedním z obligatorních znaků skutkové podstaty každého kárného provinění. Obecně lze v kárném či jiném disciplinárním řízení zavinění definovat jako vnitřní vztah obviněné osoby k poruše nebo ohrožení objektu kárného provinění. Zavinění může být jak úmyslné, tak i nedbalostní. Zákonné vymezení kárného provinění soudního exekutora neupravuje explicitně otázku formy zavinění. Je tedy nutno vycházet z výše konstatovaného, tj. že zavinění je obligatorním znakem každého kárného provinění, vzhledem k tomu, že zákon nijak nespecifikuje jeho formu, přichází v úvahu jak zavinění úmyslné, tak i nedbalostní.

Z uvedeného se tedy podává, že kárného provinění, tj. závažného, resp. opakovaného porušení povinnosti stanovené právním předpisem, se tedy lze dopustit

i z nedbalosti. Pro posouzení odpovědnosti kárně obviněného není relevantní, zda se jednalo o nedbalost vědomou či nevědomou.

K nastolené otázce pravomocnosti příkazu k úhradě nákladů kárný senát opakovaně konstatuje, že otázka okamžiku vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce není, resp. v rozhodné době nebyla v zákonné úpravě zcela jednoznačná a připouštěla několik výkladů. Interpretací ust. § 44 odst. 6, ust. § 46, ust. § 58, ust. § 87 a ust. § 88 exekučního řádu lze dospět toliko k závěru, že soudní exekutor musí vydat příkaz k úhradě nákladů a tyto v něm vyčíslit, aniž by zákon stanovil okamžik, kdy je povinen exekutor tak učinit. Nicméně z uvedených ustanovení v kontextu rovněž vyplývá, že smysl právní úpravy je ten, že soudní exekutor s tím, co vymůže na nákladech (neboť i pro ty vede celou exekuci a nelze je vymoci jinak než právě vedenou exekucí) nemůže disponovat do právní moci příkazu; tzn., že nemůže vyplatit náklady oprávněnému ani je převést mezi své prostředky na vlastním účtu (jakožto nepravomocně vymožené náklady). To může provést teprve poté, kdy je příkaz pravomocný; a je tedy najisto postavena jejich výše, resp. výše povinnosti povinného; nevylučuje to ani možnost povinnému podat námitky, neboť tyto mají fakticky odkladný účinek a do jejich vyřízení plnění, které soudní exekutor vymůže na základě nepravomocného příkazu, je u něj pouze „deponováno“ a nelze s ním nakládat.

Z uvedeného vyplývá, že příkaz k úhradě nákladů exekuce je zákonem upravené rozhodnutí s povinnými obsahovými náležitostmi, proti kterému je možno podat opravný prostředek, vymáhání nákladů exekuce je nepochybně součástí exekučního řízení, pro které bylo vydáno pověření k provedení exekuce. Obdobně posoudil uvedenou právní otázku např. kárný soud ve věci sp. zn. 11 Kse 3/2009, sp. zn. 15 Kse 1/2012; kárný senát nyní ve věci rozhodující nemá důvodu od právní kvalifikace výše uvedené se odchýlit.

Teprve s účinností od 1. 1. 2013 je výslovně již stanoven okamžik povinnosti vydat příkaz k úhradě nákladů exekuce, a to výslovně pro situace, kdy je exekuce vedena pouze pro náklady exekuce – viz § 6 odst. 2 vyhl. č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti: *„Jsou-li v exekučním příkazu uvedeny pravděpodobné náklady exekuce a pravděpodobné náklady oprávněného, vydá exekutor příkaz k úhradě nákladů exekuce neprodleně poté, kdy dojde ke splnění nebo vymožení povinnosti vymáhané v exekučním řízení s výjimkou nákladů exekuce a nákladů oprávněného. Exekutor je povinen poučit o této skutečnosti účastníky řízení v exekučním příkazu, ve kterém tyto pravděpodobné náklady uvedl.“* Nad rámec uvedeného kárný senát přisvědčil kárně obviněnému v tom, že náklady exekuce v dané věci měly být určeny až v rámci rozvrhového usnesení, za této situace vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce nemělo žádný právní význam a pak nemohlo mít ani žádný právní význam to, že se konala dražba, přestože příkaz k úhradě nákladů exekuce nebyl pravomocný.

Při posouzení skutku, který kárný žalobce vymezil jakožto nesprávný postup kárně obviněného při výpočtu odměny, kárný senát konstatuje, že zde existuje rozpor ve způsobu výpočtu odměny soudem a soudním exekutorem, přitom každý vychází z jiného algoritmu. Otázka výše nároku na odměnu soudního exekutora, resp. zásadní definice vymoženého plnění je otázkou interpretace právní normy. Zcela za legitimní lze mít požadavek, aby odměna soudního exekutora byla závislá na částce, kterou exekutor skutečně v rámci exekučního řízení vymůže, (nikoli např. na vyvolávací ceně apod.),

nicméně spornou otázkou, a to i v rámci rozhodování jednotlivých exekučních soudů je, co se za takovou částku považuje (zda pouze to, co exekutor sám zpeněží nebo i to, co např. povinný dobrovolně v exekučním řízení uhradí), když právní předpis jednoznačnou definice neobsahuje, resp. v rozhodném období neobsahoval.

S účinností od 1. 1. 2013 v ust. § 46 odst. 4 in fine exekučního řádu je již vymožené plnění definováno: *Za vymožené plnění se považuje plnění získané provedením exekuce některým ze způsobů podle § 59 odst. 1, provedením exekuce podle odstavce 6 nebo hrazené na vymáhanou povinnost od uplynutí lhůty podle odstavce 6 a vydání exekučního příkazu do provedení exekuce podle tohoto exekučního příkazu.“*

V daném případě kárně obviněný postupoval při výpočtu odměny určitým způsobem, neboť určitým způsobem vyložil právní normu. Právě příkaz k úhradě nákladů exekuce představuje rozhodovací činnost exekutora, která se blíží rozhodování soudce o náhradě nákladů řízení. Nepřezkoumatelnost (resp. správnost) odůvodnění výroku o náhradě nákladů řízení však dosud nevedla k postavení soudce před kárný soud. Nadto kárný senát nemůže a ani nehodlá nahrazovat přezkumnou činnost obecných soudů; proti příkazu k úhradě nákladů je přípustný opravný prostředek, který v daném případě byl rovněž uplatněn.

Obiter dictum lze podotknout, že i sám exekuční soud v usnesení č. j. 53 Nc 513/2003, ze dne 13. 2. 2012, kterým o námitkách proti příkazu k úhradě nákladů ze dne 1. 11. 2011, č. j. 098 EX 874/03-112 rozhodl, v odůvodnění konstatoval, že dospěl *(pozn. kárného senátu - tj. v rámci své rozhodovací činnosti)* k jiným částkám než jsou v příkaze vyjádřeny, přitom však na druhou stranu např. vycházel při výpočtu odměny dokonce i z částky 120.000 Kč, která nebyla nadto ještě ani uhrazena (soud uvádí, že lze předpokládat, že se tak stane); jakkoli nepřísluší kárnému senátu posuzovat správnost postupu soudu, z uvedeného vyplývá, že právní normu lze interpretovat různými způsoby.

V dané věci je zcela nepochybné, že kárně obviněnému vzniklo právo na náhradu nákladů exekuce, což konstatoval v předmětném usnesení i exekuční soud. Jak již bylo uvedeno výše, nelze kárně postihnout soudního exekutora za určitý právní názor, z něhož při stanovení své odměny vycházel.

Kárný senát s přihlédnutím k výše uvedenému konstatuje, že kárně obviněný dostatečně nezajistil takový dohled a kontrolu nad svými zaměstnanci, umožnil-li jednak provedení dražby, aniž by byl vypořádán návrh oprávněného na zastavení exekuce, a dále dopustil-li, by došlo k vydání dvou příkazů k úhradě nákladů exekuce, přitom se tak stalo pod stejným číslem jednacím a s různým vyčíslením nároku (důvod vydání ani odlišnost výše nároku nedokázal kárně obviněný ani při jednání vysvětlit). Kárně obviněný tedy zjevně nedostál svým povinnostem presumovaným v ust. § 13 exekučního řádu, a to opakovaně.

Při uložení kárného opatření přihlížel kárný senát jednak k četnosti a závažnosti pochybení, kterého se dopustil, jakož i k osobě kárně obviněného, jemuž již bylo kárným senátem uloženo kárné opatření rozhodnutím ze dne 10. 1. 2012, č. j. 13 Kse 24/2009 - 58. Uložení pokuty ve výši 25 000 Kč považuje kárný senát v daném případě za dostačující.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 9. dubna 2013

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu